

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Marcelovské piesky	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	2. jún - 16. jún 2020
<i>Predpokladaný termín predloženia na MPK*</i>	Začiatok: 1.7.2020 Ukončenie: 21.7.2020
Predpokladaný termín predloženia na Rokovanie vlády SR*	august 2020
2. Definovanie problému	
Nedostatočné plnenie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z čl. 4 ods. 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (ďalej len „smernica 92/43/EHS“) pokiaľ ide o vyhlasovanie lokalít zapísaných v zozname lokalít európskeho významu. Dôvodom vyhlásenia navrhovaného chráneného areálu Marcelovské piesky (ďalej len „CHA Marcelovské piesky“) je aj formálna výzva Európskej komisie k porušeniu č. 2019/2141, ktorá sa týka nedostatočného vyhlasovania lokalít európskeho významu a schvaľovania programov starostlivosti.	
3. Ciele a výsledný stav	
Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov európskeho významu a biotopu druhu národného významu, ktoré sú predmetom ochrany navrhovaného CHA Marcelovské piesky a zároveň zabezpečenie plnenia medzinárodných záväzkov ochrany európskej sústavy chránených území Natura 2000.	
4. Dotknuté subjekty	
Vlastníci, správcovia a nájomcovia dotknutých pozemkov, obce, záujmové združenia, dotknuté orgány štátnej správy, vrátane dotknutých organizácií v ich zriaďovacej pôsobnosti, verejnosť.	
5. Alternatívne riešenia	
Alternatívne riešenie sa týka celkovo vyhlásenia/nevyhlásenia CHA Marcelovské piesky. Dôvodom vyhlásenia CHA Marcelovské piesky je splnenie požiadavky vyplývajúcej z článku 4 ods. 4 smernice 92/43/EHS, podľa ktorého členské štáty určujú lokality uvedené v národnom zozname lokalít európskeho významu ako osobitné chránené územia a stanovujú priority v oblasti ochrany a potrebné opatrenia, najneskôr do šiestich rokov. V prípade nevyhlásenia CHA Marcelovské piesky nebude splnená požiadavka na vyhlásenie a na stanovenie cieľov ochrany a opatrení na ich dosiahnutie.	
6. Vykonávacie predpisy	
Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☐ Áno ☒ Nie	
7. Transpozícia práva EÚ	
8. Preskúmanie účelnosti**	

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** nepovinné

9. Vplyvy navrhovaného materiálu				
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne	
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne	
Vplyvy na podnikateľské prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	

z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

Predkladaným návrhom nariadenia vlády sa za chránené územie vyhlási lokalita európskeho významu, ktorá je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000. Výnosom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu bol navrhovaný CHA Marcelovské piesky zaradený do národného zoznamu území európskeho významu pod označením SKUEV0065 Marcelovské piesky. Na zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany CHA Marcelovské piesky je potrebné obhospodarovanie pozemkov prostredníctvom extenzívnej pastvy alebo kosením.

Zámer vyhlásiť CHA Marcelovské piesky bol v zmysle § 50 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) oznámený Okresným úradom Nitra. Zámer bol spracovaný podľa projektu ochrany, ktorý je odborným podkladom na vyhlásenie chráneného územia (§ 54 ods. 13 zákona) a obsahuje ciele ochrany vymedzené pre chránené územie, návrh vhodného manažmentu na dosiahnutie cieľov, ako aj obmedzenia vyplývajúce zo stanoveného stupňa ochrany podľa zákona. Zo strany dotknutých subjektov neboli k zámeru vznesené pripomienky.

Realizácia opatrení na dosiahnutie cieľov ochrany pre CHA Marcelovské piesky neobmedzuje bežné obhospodarovanie pozemkov, nakoľko pozemky v CHA Marcelovské piesky sú sčasti užívané ako pasienky, preto vyhlásením chráneného územia táto činnosť nebude obmedzovaná, nakoľko je prospešné, aby bola vykonávaná naďalej. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) a jej organizačná zložka Správa Chránenej krajiny oblasti Ponitrie a Chránenej krajiny oblasti Dunajské luhy bude zodpovedná za vykonanie ďalších potrebných opatrení v oblasti monitoringu a komunikácie s verejnosťou, ktoré budú zamestnanci ŠOP SR vykonávať v rámci pracovnej náplne. ŠOP SR zabezpečí aj kosenie časti CHA Marcelovské piesky (lokalitu Mašan) a odstraňovanie nepôvodných druhov drevín na ploche cca 10 ha.

Ak bude v budúcnosti potrebné na dosiahnutie cieľov ochrany CHA Marcelovské piesky vykonať ďalšie opatrenia, ktorými bude obmedzené bežné obhospodarovanie, za ich vykonanie bude zodpovedná ŠOP SR a budú vykonané po dohode s vlastníkom, nájomcom alebo správcom pozemku. V takomto prípade by vznikol nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona. Ak by v budúcnosti došlo k zmene vlastníka alebo užívateľa dotknutých pozemkov alebo k zmene spôsobu obhospodarovania pozemkov, resp. ak by došlo k obmedzeniu bežného obhospodarovania, vzniká nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona.

CHA Marcelovské piesky bude po jeho vyhlásení zapísaný v katastri nehnuteľností (§ 51 ods. 5 zákona), v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny (§ 51 ods. 4) a pre potreby praxe budú na Okresnom úrade Komárno uložené grafické podklady, v ktorých je zakreslená hranica CHA Marcelovské piesky. V prípade zmeny vlastníctva pozemkov v CHA Marcelovské piesky tak bude budúci vlastník vopred informovaný o existencii CHA Marcelovské piesky a o obmedzeniach vyplývajúcich zo stanoveného stupňa ochrany a z vymedzených cieľov ochrany.

Keďže sa nepredpokladajú výrazné zmeny v hospodárení v území, z hodnotenia vplyvov na zamestnanosť vyplýva, že vyhlásenie CHA Marcelovské piesky nebude mať výrazný vplyv na zamestnanosť v regióne. Nepredpokladá sa výrazné zvýšenie pracovných príležitostí s výnimkou pracovných príležitostí sezónneho charakteru. Existencia chráneného územia vytvára priestor pre výrobu produktov s priadnou hodnotou, environmentálnu výchovu alebo riešenie projektov zameraných na udržanie priaznivého stavu biotopov CHÚ. Vyhlásením CHA Marcelovské piesky sa nepredpokladá zánik pracovných miest, vplyv na fungovanie trhu práce, špecifické negatívne dôsledky na isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov ani ovplyvnenie špecifických vekových skupín zamestnancov. Existencia CHA Marcelovské piesky nepredpokladá ďalšie oslobodenie pozemkov od daní v zmysle ustanovení zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. (Zoznam

pozemkov v súčasnosti oslobodených od daní v zmysle citovaného zákona je uvedený v projekte ochrany CHA Marcelovské piesky.)

Na základe uvedených skutočností Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) vyhodnotilo, že vyhlásenie CHA Marcelovské piesky nebude mať výrazný vplyv na podnikateľské prostredie.

11. Kontakt na spracovateľa

Ing. Janka Guzmová, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny MŽP SR (janka.guzmova@enviro.gov.sk).

12. Zdroje

Doložka vplyvov bola vypracovaná v spolupráci so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky (marta.mutnanova@sopsr.sk).

13. Stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov z PPK

Komisia v stanovisku č. 048/2020 zo dňa 16.06.2020 uplatnila k materiálu nasledovné zásadné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia berie na vedomie konštatovanie predkladateľa uvedené v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, že výdavky súvisiace s vyhlásením chráneného areálu Marcelovské piesky budú financované z rozpočtu kapitoly MŽP SR, a to z rozpočtu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MŽP SR.

Doložka vybraných vplyvov je však vypracovaná v rozpore s uvedenou analýzou vplyvov na rozpočet verejnej správy, ako aj so samotným obsahom materiálu, keďže v časti 9. Vplyvy navrhovaného materiálu sa vplyvy materiálu na rozpočet verejnej správy uvádzajú ako pozitívne a negatívne bez označenia ich rozpočtovej zabezpečenia. Z obsahu materiálu ako aj z jeho predkladacej správy však vyplýva, že materiál zakladá len negatívny, rozpočtovo zabezpečený vplyv. Z uvedeného dôvodu zásadne žiadame prepracovať doložku vybraných vplyvov a vplyvy materiálu označiť iba ako negatívne a rozpočtovo zabezpečené.

Stanovisko MŽP SR – MŽP SR akceptovalo pripomienku tak, že prepracovalo doložku vybraných vplyvov a označilo iba negatívne, rozpočtovo zabezpečené vplyvy materiálu.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia k danému materiálu, ktorý má pozitívne vplyvy na životné prostredie a zároveň uvádza, že je bez vplyvov na podnikateľské prostredie, uplatňuje obyčajné pripomienky k vyznačeniu negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie a dopracovaniu analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie. Dotknutými subjektmi sú vlastníci, správcovia a nájomcovia dotknutých pozemkov, obce, záujmové združenia atď. Dôvodom zabezpečenia ochrany územia je aj nedostatočné plnenie záväzkov SR a výzva Európskej komisie k porušeniu č. 2019/2141, ktorá sa týka nedostatočného vyhlasovania lokalít európskeho významu a schvaľovania programov starostlivosti. Účelom vyhlásenia chráneného areálu je zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany chráneného areálu, pričom na území chráneného areálu platí stanovený stupeň ochrany. Pokiaľ sa vyžaduje vyššia právna ochrana územia zabezpečená cez nariadenie vlády, čím sa očakáva „významné zlepšenie stavu organizmov - rastlín, živočíchov, najmä biotopov, ktoré tvoria predmet ochrany“, musíme na druhej strane predpokladať možné negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie vyplývajúce z povinnosti rešpektovania obmedzení, ktoré vyplývajú z vyhlásenia záujmového územia za chránený areál nariadením vlády. V Analýze je možné vyhodnotiť a popísať, ako sa zmení súčasný stav z pohľadu nastavených podmienok ochrany prírody vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu. Tiež je potrebné uviesť konzultácie, ktoré predloženiu tohto materiálu predchádzali.

Stanovisko MŽP SR – MŽP SR čiastočne akceptovalo pripomienku tak, že do doložky vybraných vplyvov do bodu „10 Poznámky“ doplnilo tieto ďalšie informácie, na základe ktorých MŽP SR vyhodnotilo, že materiál nebude mať významný vplyv na podnikateľské prostredie:

„Na zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany CHA Marcelovské piesky je potrebné obhospodarovanie pozemkov prostredníctvom pastvy alebo kosením.“

„Zámer vyhlásiť CHA Marcelovské piesky bol v zmysle § 50 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) oznámený Okresným úradom Nitra. Zámer bol spracovaný podľa projektu ochrany, ktorý je odborným podkladom na vyhlásenie chráneného územia (§ 54 ods. 13 zákona) a obsahuje ciele ochrany vymedzené pre chránené územie, návrh vhodného manažmentu na dosiahnutie cieľov, ako aj obmedzenia vyplývajúce zo stanoveného stupňa ochrany podľa zákona. Zo strany dotknutých subjektov neboli k zámeru vznesené pripomienky.“

„Ak bude v budúcnosti potrebné na dosiahnutie cieľov ochrany CHA Marcelovské piesky vykonať ďalšie opatrenia, ktorými bude obmedzené bežné obhospodarovanie, za ich vykonanie bude zodpovedná ŠOP SR a budú vykonané po dohode s vlastníkom, nájomcom alebo správcom pozemku. V takomto prípade by vznikol nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona. Ak by v budúcnosti došlo k zmene vlastníka alebo užívateľa dotknutých pozemkov alebo k zmene spôsobu obhospodarovania pozemkov, resp. ak by došlo k obmedzeniu bežného obhospodarovania, vzniká nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona.“

CHA Marcelovské piesky bude po jeho vyhlásení zapísaný v katastri nehnuteľností (§ 51 ods. 5 zákona), v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny (§ 51 ods. 4) a pre potreby praxe budú na Okresnom úrade Komárno uložené grafické podklady, v ktorých je zakreslená hranica CHA Marcelovské piesky. V prípade zmeny vlastníctva pozemkov v CHA Marcelovské tak bude budúci vlastník vopred informovaný o existencii CHA Marcelovské piesky a o obmedzeniach vyplývajúcich zo stanoveného stupňa ochrany a z vymedzených cieľov ochrany.“

MŽP SR ďalej v doložke vplyvov nahradilo formuláciu „Za vykonanie ďalších potrebných opatrení bude zodpovedná organizácia ochrany prírody – Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, resp. jej organizačná zložka Správa Chránenej krajinnnej oblasti Ponitrie a Chránenej krajinnnej oblasti Dunajské luhy. Z uvedeného dôvodu sa pri vyhlasovaní CHA Marcelovské piesky neurčuje ani výška predpokladaných finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.“ nasledovne:

„Ak bude v budúcnosti potrebné na dosiahnutie cieľov ochrany CHA Marcelovské piesky vykonať ďalšie opatrenia, ktorými bude obmedzené bežné obhospodarovanie, za ich vykonanie bude zodpovedná ŠOP SR a budú vykonané po dohode s vlastníkom, nájomcom alebo správcom pozemku. V takomto prípade by vznikol nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona. Ak by v budúcnosti došlo k zmene vlastníka alebo užívateľa dotknutých pozemkov alebo k zmene spôsobu obhospodarovania pozemkov, resp. ak by došlo k obmedzeniu bežného obhospodarovania, vzniká nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona.“

CHA Marcelovské piesky bude po jeho vyhlásení zapísaný v katastri nehnuteľností (§ 51 ods. 5 zákona), v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny (§ 51 ods. 4) a pre potreby praxe budú na Okresnom úrade Komárno uložené grafické podklady, v ktorých je zakreslená hranica CHA Marcelovské piesky. V prípade zmeny vlastníctva pozemkov v CHA Marcelovské tak bude budúci vlastník vopred informovaný o existencii CHA Marcelovské piesky a o obmedzeniach vyplývajúcich zo stanoveného stupňa ochrany a z vymedzených cieľov ochrany.“

V doložke vplyvov na životné prostredie MŽP SR upravilo formuláciu „Predpokladá sa významné zlepšenie stavu organizmov - rastlín, živočíchov, biotopov, najmä však predmetov ochrany CHA Marcelovské piesky.“ nasledovne:

„Vyhlásením CHA Marcelovské piesky bude zabezpečená plná právna ochrana územia, stanovia sa ciele ochrany a vhodný typ manažmentu pre územie, čím budú vytvorené podmienky pre obnovenie priaznivého stavu prioritného biotopu Suchomilné travinnobylinné porasty na vápňitých pieskoch (6120*) a pre udržanie stavu prioritného biotopu Panónske travinnobylinné porasty na pieskoch (6260*) v kategórii A – priaznivý výborný, a tým udržanie priaznivého stavu biotopu druhu tarica krivoľaká pravá.“

Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok.

Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.